

IHMEITÄ IMMALANJÄRVELLÄ (6)

Kuinka monta outoa asiaa ihminen kestää nähdä ennen kuin menettää järkensä? Minä olen nähnyt ainakin kolme ja yksi jos toinenkin varmaan odottaa tuolla takaraivossa. Kaikki ovat niin totta kuin tässä kerron.

Katsokaas kun on viettänyt koko ikänsä näillä paikoilla ja nähnyt pääasiassa vain samojen ihmisten kasvavan ja varttuvan aivan kyynäränvarren tuntumassa, ihmeet eivät niin herkästi tartu. Elämä kulkee itsepäisesti jolkottaen eteenpäin, lehti kiipeää puuhun ja tipahtaa ja silmiä siristää yhtä terävästi niin päälakea lämpimästi taputteleva aurinko kuin kylmästi taivaalta tuijottava pakkasensuure kuu.

Mutta niinpä vain tapahtui, että kun kesäkuun myrskyn jälkeen lähdin eräänkin kerran verkkoja kokemaan, oli Humpunselällä verkkojen saaliiksi tarttunut aivan outoa tavaraa. Sillä oli yllään keltainen sadetakki. Ja kalmo tuijotti veden rajasta vähän kuin tutkivasti silmälasien takaa, että mitenäs tämän selität.

Myöhemmin toki selvisi kuka siinä minua tyhjin silmin päällisteli. Mutta selitystä ei löytynyt sille, miksi onneton oli lähtenyt myrskyssä vesille, vaikka entisenä merimiehenä lienee osannut ymmärtää niin tuulen tuiverruksen kuin veneen keikautuksen.

Eikä tässä kaikki.

Yhtenä päivänä käytiin hirvittävää meuhkaa tuolla Järkärän rannassa. Ukkoa ja akkaa lappasi pyörillä ja autoilla ja veneillä ja ties millä paikalle. Torvet töräisivät ja manner tömisi kun nämä juoksentelivat kiikarit ja kamerat kourassa pitkin pientareita. Oinosen marjapuskankin olivat kaataneet mennessään ja jättäneet vain katkenneet oksat ja puolittain maasta irronneet juuret meille irvistämään.

Menin sitten minäkin sinne. Kyllähän täytyi muuttaman kerran silmiään hieraista että mitä ihmettä. Komea lintu oli, hyvän näköinen kuin mikä. Pitkiään kinttujaan se siinä oikaisi ja oikein näitisti koukisti arvokkaasti astellen. Väliillä paksulla mustalla kumman näköisellä nokallaan hörppäsi vettä ja oli kovastikin ylpeä vaaleanpunaisista höyhenistään. Sanoivat että on Afrikasta asti tullut tänne päivää sanomaan. Ja mikäpä siinä, kaunishan tuo päivä oli, kuten koko viikko, minkä keppijalka meillä malttoi viipyä.

Kummallisin oli silti tämä.

Ei se ole erikoista, että hirvet käyttävät järveä kulkupolkunaan. Pitäähän niiden jostakin yli mennä. Mutta se oli vasta outo, melkein pelottava näky, kun ihan illansuussa saunan jälkeen lepuutin jäseniä ja näin vallan jotakin merkillistä. Ensiksi kuului loisketta rannan tuntumasta, sitten pari turvan päristystä ja yskänpuuskan tapaista. Hirvi sieltä kohta tulikin ja alkoi vedellä kruunupää huojuen selän yli.

Mutta kohta ilmestyikin elukan perään vene ja siinä soutaja. Airojaan veteen hakaten se soui hirven vierelle ja hyppäsi reilulla loikalla eläimen selkään. Siinä sitten menttiin yhtä matkaa, hirvi silmät päässä pyörien ja tumma hahmo kuin itse piru hiukset hulmuten kohti laskevaa aurinkoa hirvellä ratsastaen.

Ja vieläkin on muistissa se, kun naapuri kävi kertomassa, että Huhtasen kylän pururadalla oli nähty leijonan jälkiä. Mutta sitä en tohdi edes ajatella. Että mitä tässä enää jää mitään, jos ei omiin silmiin ja korviin voi luottaa? ■

Pekka Vartiainen

Immolanjärven rannoilla asuttiin jo 4 000-luvulla eaa. Saviastioiden palaset, palaneet luut ja kiviset työkalut ovat jääneet todisteiksi muinoin paikalla eläneiden ihmisten arkisista askareista. Tarinoissa järveä asuttivat myös merikäärmeet, jotka etsivät tietään kohti Saimaan vesistöjä. Hieman tuoreempaa muistitietoa ovat tarinat hirven selässä ratsastavasta pirusta tai suuren myrskyn jälkeen verkkoihin takertuneesta miehestä. Kansallisen tason uutiskynnyksen ylitti näköhavainto leijonasta, jonka jälkiä mitailtiin alueella 1990-luvun alussa. Kissapedon olemassaoloa ei koskaan saatu varmistettua, mutta pari vuotta myöhemmin lintubongareiden kiikarit kirkastuivat, kun iäkäs flamingoyksilö löysi lepopaikan järven rantavedestä. Harvinainen vieras viihtyi Etelä-Karjalan maisemissa muutaman viikon ajan.

<https://urly.fi/1mwU>

Anni Jokitalo

WONDERS OF IMMALANJÄRVI LAKE (6)

How many weird things can a human being stand to see before going out of his mind?

I have seen at least three, and one or two more are probably waiting in the back of my mind. All of them are as true as I am telling you now.

See, when one has spent one's whole life in these places and mostly just seen the same people grow and mature at close quarters, wonders are not so quick to stick. Life lopes on at a stubborn pace, trees are decked with leaves that fall again, and the eyes are dazzled both by the glaring sun and the frost-bitten moon coldly staring from the sky.

But so it did happen once, that when I went to draw in my nets after a June storm, my catch on Humpunselkä included something very strange. He was wearing a yellow mackintosh. And the chap eyed me from the waterline rather inquisitively behind his specs, like how do you explain this.

Of course, I found out later who was gawping at me with vacant eyes. But there was no explanation as to why the hapless man had put out on the water in the storm, despite surely knowing how to decipher the wind and the boat's rocking, being an old sailor.

And this was not all.

One day, there was a terrific commotion over there on the Jäkärä shoreline. Men and women rolling up on bikes and in cars and boats and who knows what else. Horns blew and the ground shook as they charged around the place, binoculars and cameras at the ready. They had even destroyed Oinonen's berry bush in the stampede, left just the broken branches and roots half pulled out, grimacing at us.

By and by, I strolled along too. I had to rub my eyes a few times, like what the heck? A handsome bird it was, good-looking like anything. Stretching its long legs it was and very neatly bending them, taking dignified steps. Now and then it took some water in its thick, black, odd-looking bill, and seemed very proud of its pink plumage. They said it had come all the way from Africa to say how-do-you-do. And why not, the day was fine, as was the whole of the week it deigned to spend with us.

But the weirdest of all was this.

There is nothing unusual in moose using the lake as their customary route. They have to cross somewhere. But it was a strange, almost frightening sight, when I was resting my limbs after my sauna one early evening and saw something utterly weird. First I heard splashing from the shore, then a couple of blows and snorts of the muzzle and kind of a coughing fit. A moose soon appeared and started to swim across the open water, crowned head swaying.

But soon the beast was joined by a boat and in it a rower. Splashing his oars in the water, he rowed alongside the moose, took a fair leap and landed on the animal's back. So they travelled together, the moose's eyes rolling in its head and the dark figure like the Devil himself with his hair flowing, riding the moose towards the setting sun.

And still I remember my neighbour telling me that they had seen lion prints on the Huhtasenkylä sawdust running track. But I don't even want to think about that. So what can you believe any more, if you can't rely on your own eyes and ears? ■

Transl. Annira Silver

There was human habitation on the shores of Immalanjärvi lake as early as the 4000s BCE. Fragments of clay pots, burnt bones and stone tools remained as evidence of the daily lives of the people who dwelt there in ancient times. In legends, the lake was also inhabited by sea serpents seeking a way towards the Saimaa waterways. Rather more recent oral history is represented by the stories of the devil riding on a moose or the man entangled in fishing nets after a great storm. National news was made by the sighting of a lion; its footprints were being measured in the area in the early 1990s. No reliable proof of the feline beast's existence was ever found, but a couple of years later the birdwatchers' binoculars were buzzing when an aged specimen of flamingo found a resting place in the shallow shores of the lake. The rare visitor enjoyed the South Karelian scenery for a few weeks.

<https://urly.fi/1mwU>

Anni Jokitalo